

РЕШЕНИЕ

№ 8294

гр. София, 11.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав,
в публично заседание на 24.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Искра Гърбелова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **12865** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на [чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/](#), вр. с [чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/](#).

Образувано е по жалба на К. И. К., ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], вх. А, ет. 3, ап. 7 чрез адв. Г. Г. от САК срещу Решение № 1040-21-722/03.12.2024г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му срещу Разпореждане № 214-00-16156-1 от 01.11.2024г., на ръководителя на осигуряването за безработица и е потвърдено същото.

В жалбата до съда са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърждаващото го решение. Жалбоподателят счита, че е допуснато нарушение на материалния закон, като както размера на обезщетението, така и периода на изплащане на същото са определени неправилно. Пзовава се на Решение № 10484 от 07.10.1024г. постановено по адм. д. № 897/2024г. по описа на ВАС. Твърди, че правоотношението по сключения договор за възлагане на управление с „Дилмано Дилберо“ АД е прекратено на 05.06.2024г. с изтичането на двумесечния срок на предизвестие, а не при вписване на заявлението за заличаването му като член на съвета на директорите на това дружество в Търговския регистър и РЮЛНЦ т.е. на 11.10.2024г. Респективно счита, че не това е основанието, на което е прекратено последното му правоотношение, а основанието е чл. 71, ал. 1 от Кодекса на Труда /КТ/ при последния му осигурител „Пи ес ес Строителство“ АД с дата 28.08.2024г., когато е прекратен трудовият му договор № 1325 от 08.08.2024г. с посоченото дружество. В

тази връзка и предвид обстоятелството, че прекратяването е по инициатива на работодателя, счита, че се дължи обезщетение в размер и срок, определен по общите правила съобразно осигурителния доход и осигурителния стаж на жалбоподателя, а не в минимален размер по чл. 54б, ал. 3 от КСО. В заключение отправя искане за отмяна на оспореното решение, като се задължи административния орган да изчисли правилно размера и периода на изплащане на обезщетението. Към жалбата прилага писмени доказателства.

При разглеждане на делото жалбоподателят чрез процесуален представител адв Г. поддържа жалбата и моли за отмяна на оспореното разпореждане. Претендира разноски, съгласно представен списък.

Ответникът – директор на ТП на НОИ С. - град, представляван от юрк. В., оспорва жалбата. Представя писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление от 14.10.2024 г., подадено чрез директори да Дирекция “Бюро по труда - И.”, К. И. К. е сезирал административния орган с искане за отпускане да ПОБ на основание чл. 54а от КСО. Представил е заповед № 1238/28.08.2024 г., изготвена от осигурител “ПИ ЕС СИ СТРОИТЕЛСТВО” АД, за прекратяване на трудовото правоотношение, считано от 29.08.2024 г. на основание чл. 71, ал. 1 от КТ по трудов договор № 1325 от 08.08.2024г.

При извършване преценка по правото на ПОБ на жалбоподателя по данни от Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ТРРЮЛНЦ/, е установено, че на 18.09.2015 г. същият е вписан като член на съвета на директорите на ”Дилмано Дилберо” АД.

На 05.04.2024 г. К. е подал уведомление до изпълнителния директор на дружеството, с което изразява желанието си да бъде освободен като член на съвета на директорите и на 11.10.2024 г. е заличен като такъв.

В Регистъра на осигурените лица от ”Д. Д.” АД за К. К. са подавани данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО с вид на осигуряване “10”- като за лице, упражняващо трудова дейност по възложен договор за управление и контрол от 01.08.2016 г. до 30.11.2016 г. и от 01.01.2017 г. до 30.04.2024 г.

Извършената проверка в Търговския регистър е установила, че жалбоподателят е заличен като управляващ в ”Дилмано Дилберо” АД на 11.10.2024г. на база подадено от него уведомление, с което е изявил желание да бъде освободен като член на съвета на директорите на дружеството.

С разпореждане № 214-00-16156-1 от 01.11.2024 г. е отпуснато парично обезщетение на жалбоподателя на основание чл. 54ж, ал. 1 във вр. с чл. 54а, ал. 1 и чл. 54б, ал. 3 от КСО, считано от 11.10.2024г. до 10.02.2025г. в размер на 18 лв. Обезщетението е отпуснато за 4 месеца и в минимален размер, като е прието, че датата на последното прекратяване на осигуряването по смисъла на чл. 54а, ал. 4 от КСО се счита датата на заличаването на жалбоподателя като член на съвета на директорите на ”Дилмано Дилберо” АД в ТРРЮЛНЦ, а именно 11.10.2024г.

Срещу така издаденото разпореждане по реда на чл. 117 от КСО г-н К. е подал жалба, която е отхвърлена като неоснователна с Решение № 1040-21-722/03.12.2024 г. на директора на ТП на НОИ С. – град. В издаденото разпореждане и потвърждаващото го

решение административният орган се е позовал на разпоредбата на чл. 231, ал. 4 от Търговския закон /ТЗ/, съгласно която изборът и освобождаването на членовете на съветите, имат действие от вписването им в Търговския регистър, като съгласно чл. 140, ал. 4 от с.з., избор и освобождаване на управител, както и назначаване на ликвидатор, имат действие от вписването им в търговския регистър.

В съответствие с тази разпоредба, за дата на прекратяване на осигуряването на членовете на съвета на директорите на търговски дружества, се счита датата, на която заличаването е вписано в този регистър. В оспореното решение е цитирана и разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО, която определя, че задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица по този кодекс са управителите и прокуристите на търговски дружества и на еднолични търговци и на техните клонове, членовете на съвети на директорите, на управителни и надзорни съвети и контролорите на търговски дружества, синдиките и ликвидаторите, както и лицата, работещи по договори за управление на непersonифицирани дружества и лицата, на които е възложено управлението и/или контролът на държавни и общински предприятия по глава девета от ТЗ, техни поделения или на други юридически лица, създадени със закон. Вписването на тези лица в ТРРЮЛНЦ е уредено в ТЗ и в Закона за ТРРЮЛНЦ. В оспореното решение е цитирана и разпоредбата на чл. 10 от КСО, съгласно която осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО и за който са внесени, или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. По смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването се свързва с упражняването на трудова дейност, като до прекратяването ѝ се дължат осигурителни вноски, тъй като това време се зачита за осигурителен стаж. Прието е, че в случаите, при които има периоди, през които не се упражнява трудова дейност, поради което не са внасяни осигурителни вноски и не се зачита за осигурителен стаж, но правоотношението, при което се полага труд не е прекратено, е налице прекъсване, а не прекратяване на осигуряването. Според чл. 10, ал. 2 от КСО, осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо, че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО не е прекратена.

Предвид обстоятелството, че К. И. К. е заличен като член на съвета на директорите на "Дилмано Дилберо" АД на 11.10.2024г., по негово желание, то е отпуснато парично обезщетение от посочената дата до 10.02.2024г. и в размер на 18 лв. дневно.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решение № 1040-21-979/30.12.2022 г. на директора на ТП на НОИ С. - град е връчено на жалбоподателя на 05.12.2024г.

Жалбата срещу решението на директора на Териториално поделение на НОИ-В. до съда, е подадена чрез административния орган, на 16.12.2024г. Сезиращата съда жалба, е подадена от активно процесуално легитимирано лице, което е адресат на издаденото решение от ответната страна, и чиито права и законни интереси са засегнати от същото. Оспорването е осъществено в законоустановения срок по [чл. 118, ал. 1 от КСО](#), същото е надлежно упражнено, поради което подадената жалба е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно [чл. 168, ал. 1 от Административно-процесуалния кодекс \(АПК\)](#), приложим

на основание [чл. 118, ал. 2 от КСО](#) съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 – издаден ли е акта от компетентен орган, в писмена форма, спазени ли са материалноправните и административнопроизводствените правила; актът съобразен ли е с целта на закона.

Оспореният акт е издаден в предписаната от закона писмена форма и от компетентен орган по [чл. 117, ал. 3 от КСО](#), съгласно приложена по делото Заповед № 1712/17.08.2015г. на управителя на НОИ /лист 24/. Потвърденото с посоченото решение разпореждане е издадено от Е. В., в качеството и на ръководител на осигуряването за безработица, чиято материална компетентност се установява от приложената по делото Заповед № 1015-21-17/27.01.2023г. на директора на ТП на НОИ С.-град. При издаването на оспореното решение, съдът намира, че не са налице допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Относно материалната законосъобразност на акта съдът намира следното:

Съгласно [чл. 54а, ал. 1, т. 3 от КСО](#) право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по [чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда](#). Лицата, подлежащи на задължително осигуряване, са посочени в чл. 4 от КСО.

Разпоредбата на чл. 54а, ал. 4 предвижда, че паричното обезщетение за безработица се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването.

Спорът по делото е относно определяне момента на последното прекратяване на осигуряването на жалбоподателя и съответно относно правилното приложение на чл. 54а, ал. 1 от КСО, при която следва да се отпусне обезщетение за безработица на жалбоподателя. Административният орган е приел, че датата на последното прекратяване на осигуряването е тази, на която е вписано в Търговския регистър заличаването на жалбоподателя като член на съвета на директорите на "Дилмано Дилберо" АД, а именно 11.10.2024г., а не датата, на която е прекратено правоотношението му по ДУК, считано от 05.06.2024г., когато е изтекъл двумесечният срок на подаденото от жалбоподателя предизвестие за прекратяване. Административният орган не е приел, че последното прекратяване на осигуряването по смисъла на чл. 54а, ал. 4 от КТ е по сключения от жалбоподателя друг договор с друг работодател на 8.8.2024г., който е прекратен същият месец със заповед № 1238/28.08.2024г. на основание чл. 71, ал. 1 от КТ. Този извод съдът намира за правилен и законосъобразен.

По делото няма спор, че вписването на заличаването на жалбоподателя като член на съвета на директорите на дружеството и негов представител, което е публично известно обстоятелство е станало на 11.10.2024г. За да е налице право на парично обезщетение за безработица, следва кумулативно да са налице законоустановените предпоставки в [чл. 54а, ал. 1 от КСО](#). По смисъла на тази разпоредба, определящ за преценка на правото на парично обезщетение за безработица е моментът на прекратяване на осигуряването на лицето, а не прекъсване на осигуряването. Следва да се прави разлика между двете хипотези, тъй като правните им последици са различни. Изискването да не бъде упражнявана трудова дейност касае периода след

датата на прекратяването на правоотношението. Началната дата за отпускане на парично обезщетение за безработица е датата на последното прекратяване на трудовото правоотношение, съгласно [чл. 54а, ал. 4 от КСО](#).

Съгласно [чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО](#), задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица са управителите на търговски дружества, членовете на съвети на директорите. Не е спорно по делото, че жалбоподателят е бил заличен като представляващ дружеството и член на съвета на директорите на 11.10.2024г. С оглед на това, правилна е преценката на административния орган, че последното прекратяване на осигуряването е от 11.10.2024г., независимо че жалбоподателят не е получавал възнаграждение по ДУК с "Дилмано Дилберо" АД и същият е бил прекратен на 05.06.2024г. Релевантно за спора е обстоятелството, че жалбоподателят е бил вписан като представител и е имал качеството на член на съвета на директорите на дружеството преди посочената дата и тези негови функции не са били заличени. Съгласно [чл. 10, ал. 1 от КСО](#), осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването /. По смисъла на [чл. 10, ал. 1 от КСО](#), осигуряването се свързва с упражняването на трудова дейност, като до прекратяването /се дължат осигурителни вноски, тъй като това време се зачита за осигурителен стаж.

Съгласно разпоредбите на [чл. 140, ал. 4](#) и [чл. 231, ал. 4 от Търговския закон](#), решенията за избор и освобождаване на управител на ООД и АД, респ. ЕООД и ЕАД, поражда действие след вписването им в Търговския регистър. Едва тогава лицето придобива или престава да притежава качеството "управител" респективно „член на съвета на директорите“. Правилото е императивно (задължително) и не може да бъде игнорирано. Съгласно общото правило, създадено с [чл. 4а](#) от Гражданския процесуален кодекс до отмяната ѝ с ДВ, бр. 38/2006 г., което е възпроизведено и в чл. 7, ал. 2 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/, на вписването в търговския регистър поначало е придадено декларативно действие и изключение от него се проявява само по изрична повеля на закона. Това от своя страна означава, че в изчерпателно предвидените от законодателя случаи, в които се включва и чл. 231, ал. 4 ТЗ, вписването има конститутивен ефект. Последното означава, че вписването се явява елемент от правопораждащия фактически състав - условие за настъпване на целената правна промяна. По смисъла на цитираната разпоредба вписването има конститутивно действие, тъй като законът категорично повелява, че освобождаването на членове на съвета поражда правни последици от момента на вписването. При конститутивното действие обстоятелството или факта поражда правни последици едва след вписването /обективно не съществува в правната действителност преди това/ т.е. вписването се явява елемент от правното съставяне. Според [чл. 235, ал. 5 от ТЗ](#), О. и неговото оттегляне има действие срещу трети добросъвестни лица след вписването им. ТП на НОИ-С. град се явява трето добросъвестно лице, тъй като не е участвало при регистрацията на търговското дружество, в органите му на управление и в търговската му дейност и е уведомяван за обстоятелствата, касаещи дружеството чрез вписването им в

Търговския регистър. За дата на прекратяване на осигуряването следва да се счита датата на вписването в Търговския регистър на освобождаването на представляващия дружеството и член на съвета на директорите. В съответствие с тази разпоредба, за дата на прекратяване на осигуряването на г-н К. в качеството му на представляващ и член на съвета на директорите на "Дилмано Дилберо" АД се счита датата, на която заличаването на това обстоятелство е вписано в този регистър. В този смисъл е и практиката на ВАС Решени № 6296/19.05.2017г. по адм.д. № 2842/2017г., Решение № 2695/1.3.2018г. по адм.д. № 298/2017г.; Решение № 15852/21.12.2017г. по адм. д. № 4364/2017г.; Решение № 15078/ 28.11.2012г. по адм.д. № 8938/2012г. В тази връзка неотнормирани към спора са изложените в жалбата обстоятелства, че е полаган труд при друг работодател, както и че не са внасяни осигурителни вноски при последния такъв. Както бе посочено по-горе от настоящото решение, в случаите, при които има периоди, през които не се упражнява трудова дейност, поради което не са внасяни осигурителни вноски и не се зачита осигурителен стаж, но правоотношението, при което се полага труда не е прекратено, е налице прекъсване, а не прекратяване на осигуряването. Според [чл. 10, ал. 2 от КСО](#), осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 не е прекратена.

Цитираното и приложено от жалбоподателя Решение № 10484 от 07.10.2024г. постановено по адм. д. № 897/2024г. по описа на ВАС съдът намира, че касае друга фактическа обстановка и коментира периода от време, докато тече процедура по ликвидация на търговско дружество. Наред с това и независимо от гореизложеното следва да бъде посочено, че в случая жалбоподателят не отговаря на кумулативно дадените условия за отпускане на обезщетение по чл. 54а, ал. 1 във вр. с ал. 4 от КСО, тъй като дори и да се приеме, тезата му, че последното прекратяване на осигуряването е настъпило на 29.08.2024г., от която дата е прекратено правоотношението при друг осигурител и на друго основание, съгласно представената Заповед № 1238/28.08.2024г., то г-н К. не се е регистрирал като безработен в Агенцията по заетостта в предвидения по чл. 54а, ал. 4, т. 2 от КСО 7-дневен срок.

От доказателствата по делото се установява /лист 47/, че жалбоподателят се е регистрирал в Дирекция „Бюро по труда“ като безработно лице на 14.10.2024г. т.е. след вписване на заличаването му като член на съвета на директорите на „Дилмано Дилеро“ АД или след 11.10.2024г. Разпоредбата на чл. 54а, ал. 4 предвижда възможността паричното обезщетение за безработица да се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването, само ако 1. заявлението по ал. 3 е подадено в тримесечен срок от тази дата; и 2. лицето се е

регистрирало като безработно в Агенцията по заетостта в срок 7 работни дни от тази дата. В случая за жалбоподателя не е изпълнено последното условие. С други думи, ако се приеме, че последното прекратяване на осигуряването е 28.08.2024г. и последния осигурител е „Пи ес си Строителство“ АД, то жалбоподателят е следвало да регистрира като безработно лице в 7- дневен срок от тази дата, което в случая не е сторил, поради което не са изпълнени кумулативно предвидените изисквания за отпускане на претендираното обезщетение.

С оглед изложеното настоящият съдебен състав намира, че административният орган правилно се е позовал на неприложимост на чл.54а, ал. 1 от КСО и законосъобразно е отпуснал на жалбоподателя обезщетение за безработица на основание на чл. 54б, ал. 3 от КСО, като е определил минималния размер на същото и за срок 4 месеца.

С оглед изхода на спора, на ответника следва да бъдат присъдени разноски, за юрисконсултско възнаграждение, в размер на 100 лв., определен на основание [чл. 24, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ](#), във връзка с [чл. 37 от Закона за правната помощ](#) във вр. с чл. 143, ал. 3 от АПК.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, от АПК Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. И. К., ЕГН: [ЕГН], срещу Решение № 1040-21-722/03.12.2024г. на директора на ТП на НОИ С. – град.

ОСЪЖДА К. И. К., ЕГН: [ЕГН], да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лв., представляваща сторени по делото разноски.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: